

SUBJECTIVE FACTORS AFFECTING THE DISCIPLINE OF NON-COMMISSIONED OFFICERS AND SOLDIERS AT GRASSROOTS UNITS IN THE CURRENT ARMY

Pham Thai Tan

Academy of Politics, Ministry of National Defense

Email: phamthaitan17012011@gmail.com

Received: 26/02/2025; Reviewed: 06/3/2025; Revised: 14/03/2025; Accepted: 25/3/2025; Released: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/447>

The attitude of non-commissioned officers and soldiers in grassroots units in the Army to comply with discipline is a psychological state that shows the tendency to respond positively or negatively to certain conditions and circumstances. The attitude of non-commissioned officers and soldiers in complying with discipline is greatly influenced by subjective factors related to themselves during their activities at the grassroots unit. Promoting these factors will contribute to forming a positive attitude in observing discipline of non-commissioned officers and soldiers in grassroots units.

Keywords: *The attitude of discipline; Subjective factors; Non-commissioned officer; soldier; Grassroots units.*

1. Đặt vấn đề

Thái độ chấp hành kỷ luật của mỗi quân nhân trong các đơn vị Quân đội nói chung, hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở nói riêng có vai trò quan trọng. Đây là trạng thái tâm lý thể hiện khuynh hướng phản hồi tích cực hay không tích cực của họ đối với việc tuân thủ pháp luật của Nhà nước, kỷ luật Quân đội, các quy định của đơn vị, chỉ thị, mệnh lệnh của người chỉ huy. Hạ sĩ quan, binh sĩ có thái độ chấp hành kỷ luật tích cực thì tỷ lệ vi phạm kỷ luật của đơn vị sẽ thấp, đơn vị ổn định và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, ngược lại, tỷ lệ vi phạm pháp luật, vi phạm kỷ luật trong đơn vị sẽ tăng cao dẫn đến đơn vị thường xuyên mất đoàn kết, bầu không khí tâm lý tập thể thiếu lành mạnh, từ đó ảnh hưởng đến chất lượng hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị. Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở chịu ảnh hưởng nhiều yếu tố, có những yếu tố chủ quan thuộc về bản thân mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ, có những yếu tố khách quan bên ngoài mang lại chi phối, ảnh hưởng. Bài viết tập trung làm rõ một số yếu tố chủ quan ảnh hưởng đến thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở.

2. Tổng quan nghiên cứu

Thái độ của quân nhân trong môi trường hoạt động quân sự đã được nhiều tác giả trong nước và ngoài nước nghiên cứu, luận bàn ở nhiều góc độ, khía cạnh khác nhau, trong đó tiêu biểu như: *Những điều kiện tâm lý - sự phạm của việc hình thành thái*

độ trách nhiệm ở học sinh thiếu niên trong hoạt động học tập và hoạt động ngoài giờ lên lớp (Phiến, 1991); Trong *Từ điển Tâm lý học*: Thái độ là trạng thái sẵn sàng về mặt tinh thần và thần kinh được tổ chức thông qua kinh nghiệm, có tác dụng điều chỉnh hoặc có ảnh hưởng một cách linh hoạt đến phản ứng của cá nhân với tất cả các khách thể và tình huống mà nó có mối liên hệ (Dũng, 2008). Đề cập đến vai trò hình thành thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở có bài viết *Vai trò công tác tư tưởng trong nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở hiện nay* (Tân & cộng sự, 2023), nhóm tác giả khẳng định nguồn gốc của thái độ được hình thành trên nhiều yếu tố trong đó có tiến hành công tác tư tưởng ở đơn vị cơ sở để nâng cao nhận thức cho các quân nhân. Với thái độ của quân nhân có các nghiên cứu như: *Thái độ chấp hành kỷ luật của học viên cao học ở Học viện Chính trị hiện nay* (Ninh, 2024); *Thái độ nghề nghiệp quân sự của học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội ở học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay* (Cường, 2024),... Bên cạnh các nghiên cứu trong nước, còn có một nghiên cứu liên quan của các tác giả ở nước ngoài, như: *Public knowledge of and attitudes to social work in Scotland* (Simon, 1947), tác giả đã tìm ra những yếu tố góp phần tạo ra thái độ nghề nghiệp tích cực và tạo ra thái độ hài lòng thỏa mãn nghề. Triadis và Knaus (1995) trong nghiên cứu của mình đã chỉ ra khoảng 40 yếu tố có liên quan ảnh hưởng đến thái độ, một trong số yếu tố có tính quyết định đến

thái độ là ý thức của cá nhân về sự mong muốn của xã hội. Tyler Jost và cộng sự (Tyler Jost, Kaine Meshkin, Robert Schub, 2022) trong *The Character and Origins of Military Attitudes on the Use of Force* cho rằng kinh nghiệm có ảnh hưởng lớn đến hình thành thái độ.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng tổng hợp một số phương pháp để nghiên cứu vấn đề, như: phương pháp nghiên cứu tài liệu: Nghiên cứu, phân tích khái quát hóa, tổng hợp hóa các tài liệu lý luận, văn bản, các công trình nghiên cứu lý luận và thực tiễn được công bố trong và ngoài nước có liên quan đến thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở; phương pháp nghiên cứu thực tiễn: phương pháp xin ý kiến chuyên gia là các nhà khoa học tâm lý, các lãnh đạo, chỉ huy ở đơn vị cơ sở đang trực tiếp quản lý hạ sĩ quan, binh sĩ để làm rõ nội dung nghiên cứu.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Nhu cầu học tập, rèn luyện để hoàn thiện bản thân của hạ sĩ quan, binh sĩ

Nhu cầu là sự đòi hỏi tất yếu của con người cần thỏa mãn để tồn tại và phát triển, là động lực đầu tiên thúc đẩy con người hoạt động. Nhu cầu là nguồn gốc đầu tiên tạo ra tính tích cực của chủ thể. Nhu cầu có vai trò quyết định tới sự phát triển của nhân cách, là nền tảng của động cơ, mục đích của hoạt động, nhu cầu thúc đẩy cá nhân hành động để chiếm lĩnh đối tượng. Khi nhu cầu được thỏa mãn sẽ đồng thời củng cố các thành phần của thái độ con người: quan điểm, nhận thức, cảm xúc, cách cư xử của đối tượng thỏa mãn nhu cầu. Con người nếu không có nhu cầu về đối tượng nào đó sẽ không có hành động để chiếm lĩnh đối tượng đó. Đối với quân nhân để hình thành thái độ chấp hành kỷ luật thì mỗi quân nhân phải có nhu cầu học tập, rèn luyện bản thân để trở thành quân nhân ưu tú có phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Như vậy, nhu cầu là nguồn gốc để thôi thúc con người hoạt động, từ hoạt động đó nảy sinh các hiện tượng tâm lý khác trong đời sống. Nhu cầu học tập, rèn luyện để hoàn thiện bản thân của hạ sĩ quan, binh sĩ trong quá trình hoạt động quân sự bao gồm: (1) Mong muốn chấp hành quy định của đơn vị; (2) Mong muốn chấp hành mệnh lệnh người chỉ huy; (3) Mong muốn thực hiện quyền, nghĩa vụ của quân nhân; (4) Mong muốn được rèn luyện theo chuẩn mực người quân nhân cách mạng; (5) Mong muốn được sống trong tập thể có kỷ luật, mong muốn được học tập nâng cao trình độ, chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng nhiệm vụ của đơn vị, Quân đội.

Nhu cầu học tập, rèn luyện hoàn thiện bản thân có ảnh hưởng lớn đến thái độ chấp hành kỷ luật

của hạ sĩ quan, binh sĩ. Vì nhu cầu là nguồn gốc thôi thúc con người hoạt động. Nếu mỗi quân nhân có nhu cầu được học tập, rèn luyện bản thân thì họ hình thành ngay ý thức tự học, tự rèn, tự nguyện đưa mình vào khuôn khổ của quy định, chuẩn mực đang áp dụng. Khi có nhu cầu, các quân nhân sẽ tích cực tìm hiểu các quy định, chuẩn mực về kỷ luật, luôn luôn ủng hộ việc thực hiện các quy định trong đơn vị từ đó ra sức thực hiện các hành vi, thói quen đảm bảo cho kỷ luật được thực thi đồng thời tự hoàn thiện bản thân theo chuẩn mực quy định của kỷ luật.

4.2. Niềm tin của hạ sĩ quan, binh sĩ vào pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội

Niềm tin là sự tin tưởng của con người vào những tri thức, kinh nghiệm mà con người đã trải nghiệm và rung động về tính đúng đắn của nó, “là sự phản ánh, sự thừa nhận, chấp nhận tự giác về lẽ phải và chân lý, sự thừa nhận xu hướng phát triển tất yếu của xã hội” (Phê, 2002). Đây là một trong những thành tố tâm lý phức tạp nhất của con người, nó không chỉ dừng lại ở sự hiểu biết và thái độ đồng tình hay phản đối của con người về một vấn đề nào đó mà con người từng trải nghiệm mà nó thấm nhuần vào trong con người thừa nhận về nhận thức và luôn gắn bó chặt chẽ với hành vi.

Do vậy, niềm tin được coi là kết quả của sự tác động qua lại, hoà quyện hữu cơ giữa sự hiểu biết, tình cảm và ý chí. Có thể nói rằng niềm tin là thành phần quan trọng trong hệ thống động cơ của con người, thúc đẩy mạnh mẽ con người hành động phù hợp với niềm tin của mình. Niềm tin càng mãnh liệt thì thôi thúc hành động sẽ càng quyết liệt. Khi hạ sĩ quan, binh sĩ tin vào pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội họ sẽ thôi thúc họ tin tưởng, tuân theo từ đó tự nguyện chấp hành bằng những hành vi, hành động cụ thể trong sinh hoạt và công tác.

Niềm tin của hạ sĩ quan, binh sĩ bắt nguồn từ sự hiểu biết, khi được chỉ huy các cấp quán triệt, giáo dục quyền, nghĩa vụ của quân nhân những quy định của quân đội, thấy được những quy định, chuẩn mực đó là tốt đẹp, là phương tiện để tạo sự thống nhất, duy trì nền nếp trong đơn vị thì quân nhân có sự tin tưởng vào những quy định đó. Niềm tin còn bắt nguồn từ những lợi ích của việc chấp hành kỷ luật mang lại hiệu quả cho quân nhân và đơn vị dẫn đến đơn vị và mỗi quân nhân hoàn thành tốt nhiệm vụ. Chỉ có niềm tin dựa trên nhận thức rõ về vai trò của chấp hành kỷ luật mới bảo đảm quân nhân nói chung, hạ sĩ quan, binh sĩ nói riêng chấp hành nghiêm và chính xác quy định của kỷ luật. Ngược lại nếu nhận thức của quân nhân không đúng đắn, hiểu biết về kỷ luật, quy định không cặn kẽ sẽ dẫn đến niềm tin bị ảnh hưởng theo hướng tiêu cực, niềm tin mù quáng hoặc niềm tin phiến diện.

4.3. Ý chí khắc phục khó khăn trong thực hiện nhiệm vụ của hạ sĩ quan, binh sĩ

Ý chí là năng lực điều khiển tự giác bản thân hoạt động vượt qua những trở ngại, khó khăn để đạt mục đích đã định. Đây là yếu tố thuộc về chủ thể hạ sĩ quan, binh sĩ trong thực hiện nhiệm vụ, yếu tố ảnh hưởng to lớn đến hình thành thái độ chấp hành kỷ luật của họ. Đặc thù của môi trường hoạt động quân sự là các nhiệm vụ của hạ sĩ quan, binh sĩ đều thực hiện trong điều kiện khó khăn, nhiều áp lực cả về thể chất và tinh thần, các hoạt động diễn ra trong điều kiện nghiêm ngặt của kỷ luật gây nên sự gò bó, mệt mỏi, căng thẳng rất dễ dẫn đến có thái độ tiêu cực trong chấp hành kỷ luật.

Thực tiễn cho thấy, với cùng một nhiệm vụ như nhau, cùng trong một đối tượng hạ sĩ quan, binh sĩ nhưng có đồng chí hoàn thành nhiệm vụ đúng thời gian, bảo đảm chất lượng, nhanh chóng và chính xác, có đồng chí thì không. Một trong những nguyên nhân cơ bản đó là những hạ sĩ quan, binh sĩ đó thiếu ý chí nỗ lực cố gắng khi thực hiện, gặp khó khăn thì nhanh chóng nản lòng, thiếu chủ động, thiếu tích cực. Bên cạnh đó các vụ việc vi phạm pháp luật, kỷ luật tập trung ở đối tượng hạ sĩ quan, binh sĩ còn trẻ. Đây là lứa tuổi mà nhận thức nhanh nhưng phiến diện, cảm xúc tình cảm dễ bùng nổ những cảm xúc quá mạnh có thể dẫn đến các hành động thiếu suy nghĩ, xúc cảm thường trội hơn lý trí dẫn đến ý chí có cường độ mạnh thậm chí họ không thể điều khiển được hành động dẫn đến những hành vi vi phạm pháp luật, kỷ luật trong quá trình hoạt động.

Ý chí khắc phục khó khăn trong thực hiện nhiệm vụ của hạ sĩ quan, binh sĩ có ảnh hưởng trực tiếp đến thái độ chấp hành kỷ luật của họ. Nó thúc đẩy quân nhân hành động đặc biệt là trong những hoàn cảnh khó khăn, trong những tình huống dễ dẫn đến vi phạm khi có tác động của những điều kiện khách quan đồng thời giúp kiềm chế những hành động thiếu suy nghĩ, kiềm chế hành vi buông thả trong chấp hành các quy định, chuẩn mực. Ngược lại, nếu không có ý chí khắc phục khó khăn trong thực hiện nhiệm vụ thì rất dễ vi phạm kỷ luật nếu bị lôi kéo, rủ rê từ đối tượng xấu.

4.4. Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ

Thái độ chấp hành kỷ luật là những hành động được thực hiện đúng với quy định, chuẩn mực đạo đức, đúng với yêu cầu kỷ luật một cách chính xác, dễ dàng, nhanh chóng mà không cần phải có sự đấu tranh về động cơ. Đó là nền tảng để hạ sĩ quan, binh sĩ hình thành thái độ chấp hành kỷ luật đúng đắn, bảo đảm hành vi của mình luôn trong khuôn khổ kỷ luật ở mọi lúc, mọi nơi. Để hình thành thói quen chấp hành kỷ luật trên cơ sở hiểu biết về các

quy định, chuẩn mực đang được áp dụng, có sự tin tưởng vào các quy định đó và luôn luôn thể hiện ý chí quyết tâm thực hiện tốt các quy định, chuẩn mực.

Quá trình hình thành thói quen trải qua thời gian dài thực hiện có sự uốn nắn, chỉ dẫn của cán bộ chỉ huy và đồng đội. Những hành động xấu đi ngược lại với quy định, chuẩn mực của đơn vị sẽ bị loại bỏ, những hành động đúng quy định, chuẩn mực sẽ được củng cố tạo thành thói quen tốt cho mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ. Hạ sĩ quan, binh sĩ có thói quen thường sẽ thực hiện nhiệm vụ rất nhanh chóng và hiệu quả, thói quen chấp hành kỷ luật giúp cho đơn vị tạo sự thống nhất cao từ trên xuống dưới, mọi chế độ nền nếp đơn vị, tác phong quân nhân được duy trì nghiêm minh, Albert Gray cho rằng: *“Những người thành công thiết lập thói quen làm những việc mà những người thất bại không thích làm”* (Rory Vaden, 2014, tr.33). Thái độ chấp hành kỷ luật là các hành động được thực hiện đúng với tiêu chuẩn đạo đức, pháp luật nhà nước và yêu cầu của điều lệnh quân đội một cách dễ dàng tự nhiên mà không cần phải đấu tranh động cơ. Do đó, thói quen tạo lập nên tính cách của mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ, khi thói quen tốt tạo nên những hạ sĩ quan, binh sĩ có những hành động, cử chỉ lời nói tích cực, nền nếp ngược lại nếu có thói quen xấu sẽ ảnh hưởng xấu đến tính cách quân nhân, ảnh hưởng đến chất lượng hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị, thói quen xấu như trong sinh hoạt thói quen bữa bãi, câu thả, hút thuốc lá nơi công cộng, trong hoạt động quân sự thói quen gián đơn, không tập trung trong học tập, huấn luyện.

4.5. Kinh nghiệm hoạt động quân sự của hạ sĩ quan, binh sĩ

Kinh nghiệm là một tập hợp những tri thức có tính chất cảm tính, được thu nhận và thông qua hoạt động thực tiễn của con người với môi trường hoạt động. Có kinh nghiệm về lĩnh vực nào đó tức là có tri thức, hiểu biết và trải nghiệm về lĩnh vực hoạt động đó. Kinh nghiệm hoạt động quân sự của hạ sĩ quan, binh sĩ là những tri thức, hiểu biết, trải nghiệm sống của họ trong môi trường hoạt động quân sự. Những kinh nghiệm này được tích lũy dần và càng có thời gian hoạt động nhiều càng có nhiều kinh nghiệm.

Chấp hành kỷ luật là sự rèn luyện đặc biệt về cả nhận thức, cảm xúc, ý chí và hành vi đối với mỗi con người và mang tính lâu dài. Việc hình thành thái độ chấp hành kỷ luật đúng đắn cũng vậy không tự nhiên mà có, nó cần quá trình hình thành lâu dài do vậy trong suốt quá trình đó thái độ chấp hành kỷ luật chịu ảnh hưởng của kinh nghiệm, vốn sống của từng cá nhân. Nếu kinh nghiệm, vốn sống nhiều, họ có sự từng trải, sự đánh giá phân biệt đúng sai sẽ

diễn ra dễ dàng, nhanh chóng. Cảm xúc của những quân nhân có nhiều kinh nghiệm trong quân ngũ họ sẽ quản lý và kiềm chế cảm xúc của bản thân tốt hơn, hạn chế những cảm xúc tiêu cực phát sinh. Đồng thời, với kinh nghiệm vốn sống từng trải sẽ giúp quân nhân lựa chọn nhanh chóng những hành vi đúng đắn phù hợp với điều kiện chấp hành kỷ luật. Ngược lại người có vốn sống kinh nghiệm ít, sự từng trải chưa nhiều thì đôi khi chưa có khả năng tự chủ nhận thức, cảm xúc và hành vi của bản thân trong điều kiện hoàn cảnh khó khăn, tình huống mới trong chấp hành kỷ luật.

Hạ sĩ quan, binh sĩ có kinh nghiệm và sự từng trải trong môi trường hoạt động có thái độ chấp hành kỷ luật tích cực hơn hạ sĩ quan, binh sĩ mới nhập ngũ. Hạ sĩ quan, binh sĩ có kinh nghiệm tức là đã có khoảng thời gian dài hoạt động trong môi trường quân đội, nắm chắc các quy định, được rèn luyện cả về bản lĩnh, ý chí, tập thành các thói quen tốt trong chấp hành kỷ luật, từ đó tạo lên thái độ tích cực trong chấp hành kỷ luật, thái độ này có sự ổn định, bền vững nhất định. Ngược lại, hạ sĩ quan, binh sĩ mới nhập ngũ do chưa nắm được hết các quy định của kỷ luật quân đội sẽ mắc những vi phạm không đáng có, có hạ sĩ quan, binh sĩ tuy đã nắm được các quy định nhưng do thiếu kinh nghiệm, thiếu bản lĩnh, sự rèn luyện ý chí còn ít để cảm xúc, hành vi không được kiểm soát dẫn đến thái độ chấp hành kỷ luật bị ảnh hưởng theo hướng tiêu cực.

4.6. Đặc điểm tâm lý lứa tuổi của hạ sĩ quan, binh sĩ

Ở mỗi giai đoạn lứa tuổi con người có những đặc điểm sinh lý, tâm lý khác nhau về tâm lý như nhận thức, cảm xúc, ý chí và hành vi luôn thay đổi theo giai đoạn tuổi. Những yếu tố này góp phần tạo lên những nét tính cách, hành vi của mỗi con người thông qua các biểu hiện diễn ra trong hoạt động của đời sống cá nhân, do đó đặc điểm tâm lý lứa tuổi ảnh hưởng lớn đến hành vi, thái độ chung của con người, đến thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ trong hoạt động ở đơn vị.

Với hạ sĩ quan, binh sĩ đều có tuổi đời rất trẻ - lứa tuổi thanh niên, lứa tuổi này thường tỏ ra rất nhạy cảm với cái mới, tư duy mau lẹ, linh hoạt, trí nhớ tốt, ham học hỏi, thích tìm tòi, phát hiện những điều mới mẻ trong cuộc sống; sôi nổi, nhiệt tình, có ý chí quyết tâm cao, yêu thích các hoạt động của tập thể; có khả năng tiếp thu và thích ứng nhanh với sự biến đổi của xã hội và điều kiện khó khăn, phức tạp, nặng nhọc, vất vả của môi trường hoạt động quân sự. Tuy nhiên, hạ sĩ quan, binh sĩ là những người trẻ tuổi nên chưa từng trải, vốn sống, kinh nghiệm chưa nhiều, dẫn đến nhận thức còn phiến diện, thiếu sâu sắc, nhạy cảm về chính trị chưa cao, khả năng

phân rõ đúng sai các vấn đề trong cuộc sống hạn chế; tình cảm thiếu chín chắn; khả năng tự kiềm chế kém, tính kiên trì, bền bỉ còn yếu; chưa biết chọn lọc thông tin, nhất là các thông tin về chính trị - xã hội. Đời sống tâm lý, tinh thần của họ thường biến động nhanh, khi gặp khó khăn, thất bại tạm thời dễ bi quan, chán nản, thái độ chấp hành kỷ luật vì đó cũng dễ nảy sinh tiêu cực nếu bị lôi kéo hoặc những lúc không làm chủ được bản thân.

5. Thảo luận

Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở trong Quân đội được biểu hiện qua nhận thức, cảm xúc, hành vi. Có nhiều yếu tố chủ quan ảnh hưởng đến thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở. Những yếu tố được đề cập ở trên có ảnh hưởng lớn đến hình thành, nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ. Đây là những yếu tố cơ bản đã được nhiều tác giả tiếp cận, nghiên cứu và luận giải với cơ sở lý luận vững chắc. Đồng thời, những yếu tố nêu trên được các chuyên gia, các đồng chí lãnh đạo chỉ huy chỉ rõ trong các công trình, tổng kết, báo cáo của các cơ quan, đơn vị. Trong quá trình hình thành, nâng cao thái độ tích cực chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ cần lưu ý đến những yếu tố chủ quan nêu trên để khơi gợi, tạo động lực, thúc đẩy mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ góp tự tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu để trở thành những quân nhân có phẩm chất, nhất cách toàn diện, có thái độ tích cực trong quá trình thực hiện nghĩa vụ quân sự ở đơn vị. Ngoài ra, để hình thành, nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở cần phải quan tâm, nghiên cứu luận bàn nhiều khía cạnh khác, ngoài các yếu tố chủ quan còn có những yếu tố khách quan tác động đến thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ.

6. Kết luận

Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở chịu ảnh hưởng nhiều yếu tố, có những yếu tố chủ quan thuộc về bản thân mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ, có những yếu tố khách quan bên ngoài mang lại chi phối, ảnh hưởng. Trong đó, những yếu tố chủ quan có ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức, cảm xúc và hành vi của mỗi hạ sĩ quan, binh sĩ, góp phần hình thành, nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của họ. Do đó, quá trình quản lý, giáo dục, rèn luyện đội ngũ hạ sĩ quan, binh sĩ lãnh đạo, chỉ huy ở đơn vị cơ sở nên tập trung đưa cán bộ chiến sĩ thuộc quyền của mình vào các hoạt động quân sự để có điều kiện bộc lộ, rèn luyện, tích lũy kinh nghiệm, hoàn thiện phẩm chất, năng lực từ đó, xây dựng nhân cách toàn diện người quân nhân cách mạng góp phần xây dựng đơn vị vững mạnh, hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Tài liệu tham khảo

- Cường, L. H. (2024). *Thái độ nghề nghiệp quân sự của học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội ở các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay*. Luận án Tiến sĩ tâm lý học, Học viện Chính trị, Hà Nội.
- Dũng, V. (2004). Thái độ và hành vi của người dân đối với môi trường, *Tạp chí Tâm lý học*, số 2, tr.12-16.
- Dũng, V. (2004). *Từ điển Tâm lý học*. Hà Nội: Nxb. Từ điển Bách khoa.
- Nguyệt, D. T. N. (2021). *Thái độ của phạm nhân đối với việc thực hiện nội quy trại giam thuộc Bộ Công an*. Luận án tiến sĩ tâm lý học, Học viện Chính trị, Hà Nội.
- Ninh, L. H. (2023). *Thái độ chấp hành kỷ luật của học viên cao học ở Học viện Chính trị hiện nay*. Luận văn thạc sĩ tâm lý học, Học viện Chính trị, Hà Nội.
- Phê, H. (2002). *Từ điển tiếng Việt*. Đà Nẵng: Nxb. Đà Nẵng.
- Phiến, N. T. (1991). *Những điều kiện tâm lý - sự phạm của việc hình thành thái độ trách nhiệm ở học sinh thiếu niên trong hoạt động học tập và hoạt động ngoài giờ lên lớp*. Luận án Phó tiến sĩ khoa học Sư phạm - Tâm lý, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
- Rory Vaden, (Hồng Vân dịch, 2014). *Thành công không chớp nhoáng - 7 bước để đạt được thành công thực sự*. Hà Nội: Nxb Lao Động.
- Tân, P. T. Bình, V. T. Kiên, N. V. (2023). Vai trò công tác tư tưởng trong nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở hiện nay. *Tạp chí Thiết bị Giáo dục*, số 299, tr.21-23.
- Tổng cục Chính trị. (1998). *Giáo trình Tâm lý học quân sự*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.
- Tổng cục Chính trị. (2005). *Giáo trình Tâm lý học quân sự*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.
- Tyler Jost, Kaine Meshkin, Robert Schub. (2022). The Character and Origins of Military Attitudes on the Use of Force International Studies Quarterly. Volume 66, Issue 2, June.
- Triadis, H. C. (1995). *Individualism and collectivism*. Boulder, CO: West view Press.

YẾU TỐ CHỦ QUAN ẢNH HƯỞNG ĐẾN THÁI ĐỘ CHẤP HÀNH KỶ LUẬT CỦA HẠ SĨ QUAN, BINH SĨ Ở ĐƠN VỊ CƠ SỞ TRONG QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

Phạm Thái Tân

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Email: phamthaitan17012011@gmail.com

Nhận bài: 26/02/2025; Phản biện: 06/3/2024; Tác giả sửa: 14/3/2025; Duyệt đăng: 25/3/2025; Phát hành: 28/4/2025

DOI: <https://doi.org/10.54163/ncdt/447>

Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở trong Quân đội là trạng thái tâm lý thể hiện khuynh hướng phản hồi với đối tượng tích cực, không tích cực trước những điều kiện, hoàn cảnh nhất định. Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ chịu ảnh hưởng rất lớn từ các yếu tố chủ quan thuộc về bản thân của họ trong quá trình hoạt động ở đơn vị cơ sở. Phát huy được những yếu tố này sẽ góp phần hình thành thái độ tích cực trong chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở.

Từ khóa: Thái độ chấp hành kỷ luật; Yếu tố chủ quan; Hạ sĩ quan, binh sĩ; Đơn vị cơ sở.